Štev. 344 (Posamezna številka 8 vinarjev.) V Trstu, v četrtek 13. decembra 1917 Letnik XLII.

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 31·20
Za pol leta . . . . . „ 15·60
za tri mesece . . . . . „ 7·80
za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . „ 6·20
za pol leta . . . . . „ 3·00

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 8 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone.
Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vin.
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vin.
Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 20.—
vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2.—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnine in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti" — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.652.

Zvezna armadna poročila.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 12. (Kor.) Uradno se razglaša: 12. decembra 1917.

Vzhodno bojišče. — Premirje.

Italijansko bojišče. — Med Brento in Piavo smo v krajevnih bojih izvojevali uspehe.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO.

BEROLIN, 12. (Kor.) Veliki glavni stan, 12. decembra 1917.

Zapadno bojišče. — Bojno delovanje se je gibalo v zmernih mejah. — Meseca novembra so izgubili sovražniki na nemških frontah 22 priveznih balonov in 205 letal, dočim znašajo naše izgube 60 letal in 2 privezna balona.

Vzhodno bojišče. — Nič novega.

Macedonska fronta. — Nobenih večjih bojnih dejanj.

Italijanska fronta. — V posameznih odsekih med Brento in Piavo so se razvili krajevni boji, tekom katerih smo napravili ujetnike.

BEROLIN, 12. (Kor.) Veliki glavni stan, 12. decembra 1917, zvečer.

Z bojišč nič novega.

Prvi generalni kvartirmojster
pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 11. (Kor.) Generalni štab poroča: Macedonska fronta: V gornji dolini Skumbi so izvršili naši poizvedovalni oddelki uspešne poizvedbe. V ozemlju Moglene smo razpršili več močnih sovražnih oddelkov. Na obeh bregovih Vardarja in posebno jugozapadno Dojrana je narastel ogenj od časa do časa do znatne sile. Severovzhodno Dojranskega jezera in ob dolnjem teku Strume smo odbili več angleških plotonov. V ozemlju Bitolja so nemški letalci sestrelili eno sovražno letalo. V Dobrudži mirno.

TURŠKO.

CARIGRAD, 11. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Sinajska fronta: Nobenih posebnih dogodkov. — Mezopotamija: Naše čete sledé ob Edhemu in Dijali umikajočim se sovražnim oddelkom.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

11. decembra. — Na vsej fronti topovsko delovanje s srditimi boji med Brento in Piavo in znatnim delovanjem sovražnih baterij. V obalnem ozemlju je izvršil sovražnik po mogočni topovski pripravi v prvih popoldanskih urah v ozemlju Capo Sile krepek poizkus, da bi nam iztrgal postojanko pri Agenzia Juliani. Bil je naglo odbit. Sovražnik se je moral umakniti, ostavivši v naših rokah bogat plen in več ujetnikov. V zračnem boju ste bili sestreljeni dve sovražni letali.

DOGODKI NA MORJU.

BERLIN, 12. (Kor.) Wolffov urad poroča: Eden naših podvodnikov je uničil v Atlantskem morju 3 parnike in eno jadrnico.

PADEC JERUZALEMA.

BERLIN, 11. (Kor.) Wolffov urad poroča: Jeruzalem je bil izpraznjen in sicer prostovoljno. To pa predvsem radi tega, da bi ta vsem kristjanom sveta tako sveta tla ne postala pozorišče krvavih bojev. Z vojaškega stališča ne igra padec mesta nobene vloge. Naši zavezniki vedo, da smo na njihovi strani in da s sedanjim uspehom Angležev posest Jeruzalema še ni končno rešena.

LONDON, 11. (Kor.) Zavzetje Jeruzalema je ustvarilo problem velikega mednarodnega pomena. Mesto je zasedla angleška armada s pomočjo francoskih in italijanskih čet. Govori se, da bo nastavil general Allenby angleškega vojaškega guvernerja. Vihrala bo torej angleška zastava, dočim zamorejo istočasno vihrati francoske in italijanske zastave na narodnih posestih teh dežel, kakor šolah, samostanih itd. Najprej bo razglašeno obsedno stanje. Mesto se bo smatralo kot v vojaški posesti generala Allenbyja.

VOJNA NAPOVED PANAME — AVSTRIJI.

NEVYORK, 11. (Kor.) Reuterjev urad javlja: Republika Panama je napovedala Avstriji vojno.

Vesti iz Rusije.

ALIIRANCI PRIVOLILI V RUSKO PREMIRJE.

CARSKOJE SELO, 11. (Kor.) Brezžična brzojavka ruske vlade pravi: Glasom naknadnih poročil so aliiranci v principu izjavili svoje soglašanje s pričetkom pogajanj za premirje z naše strani, uvažujoč ne samo našo fronto, ampak tudi njihovo in sicer pod pogojem, da se ne umaknemo niti za vrsto in da ne bomo dajali nemškim četam nobenih živil.

DUNAJ, 12. (Kor.) Kakor se poroča s poučene strani, iz Kopenhagna izvirajoča vest o demobilizaciji ruskih armad ne odgovarja dejstvu. Pač pa je odredil sovjet že pred par tedni odpust treh, morda tudi 4 zadnjih letnikov. Kake odredbe o nadaljnem zmanjšanju ruskih armad pa dosedaj, kolikor je znano, niso bile izdane. Istotako ni potrjena vest o imenovanju generala Ščerbačeva za vrhovnega ruskega poveljnika in o njegovi dozdevni misiji, da prične mirovna pogajanja.

DEMOBILIZACIJA RUSKE ARMADE.

KOPENHAGEN, 11. (Kor.) Ruska demobilizacija se je že pričela. General Ščerbačev je bil s podporo aliirancev imenovan za vrhovnega poveljnika. Dobil je pooblastilo, da prične mirovna pogajanja z Nemčijo, vendar naj veljajo mirovna pogajanja le za rusko fronto.

JAPONSKA IN RUSIJA.

CARSKOJE SELO, 11. (Kor.) Brezžična brzojavka ruske vlade pravi: Japonski veleposlanik je naznanil, da Japonska ni imela niti nima namena, napovedati Rusiji vojno. Neki član poslaništva je zanikal vest, da obstoja med Anglijo in Japonsko pogodba, glasom katere bi Japonska v slučaju, da sklene Rusija poseben mir z Nemčijo, napovedala Rusiji vojno. Sovjet narodnih komisarjev bo najbrže tekom pogajanj takoj brezžičnim potom poročal četam zaveznikov in sovražnih narodov vse predloge in izjave zastopnikov vojujočih se vlasti. Istotako bo tudi ljudstvo vedno obveščeno o razvoju pogajanj.

Volitve za ustavodajno skupščino na severni fronti.

PETROGRAD, 11. (Kor.) Volitve za ustavodajno skupščino so na severni fronti končane. Menjševiki so dobili en odstotek, revolucijonarni socijalisti približno eno tretjino, boljševiki nad polovico vseh oddanih glasov. Glasovanja se je vzdržalo le 15% vojakov.

Kmetijska in plemiška banka zaprti.

PETROGRAD, 11. (Kor.) Vlada je zaprla kmetijsko in plemiško banka in izročila njiju posle državni banki.

Kaznovani konzuli in poslaniki.

PETROGRAD, 11. (Kor.) Na ukaz Trockega je več konzulov in poslanikov v inozemstvu izgubilo pravico do pokojnine, ker niso hoteli privoliti v predlog, da bi sodelovali pod vodstvom oblasti sovjeta, kakor je sklenil drugi vseruski kongres.

Kriljenko predal glavni stan Matislavskemu.

STOCKHOLM, 11. (Kor.) »Večernaja Pošta« poroča: V zavod Smolnega je prispelo poročilo Kriljenka, da je v smislu želje sovjeta narodnih komisarjev izročil vse, glavni stan tičoče se zadeve Matislavskemu.

Preganjanje Caillauxa.

PARIZ, 12. (Kor.) Vlada je predložila zbornici prošnjo pariškega vojaškega guvernerja, da naj se razveljavi parlamentarna imuniteta poslancev Cailauxa in Loustalota.

Cesarjeva zahvala Conradu.

DUNAJ, 12. (Kor.) Cesar je v posebnem lastnoročnem pismu čestital feldmaršalu Conradu povodom njegovih uspehov na asiaški planoti in mu izrekel ponovno posebno zahvalno priznanje.

Govor drž. poslanca Vjek. Spinčića

v seji zbornice poslancev dne 3. dec. 1917.

Grozote vojne. — Klic po miru!

Govornik je začel hrvatski:

Visoka zbornica! Nad tri leta že besni vojna, ki jej ni primere v zgodovini vseh vekov in vseh narodov. Člani te zbornice in predstavitelji naroda našega in drugih slovanskih narodov so bili dolgo obsojeni v molčanje. Ob enem jih je bilo tudi mnogo pod orožjem, v ognju, v vojni, v vojaški službi. Bili so soudeleženci ali vsaj priče vseh tistih grozot, ki se počenjale skoro po vsej Evropi in se še počenjajo. Izvestna kultura je dovedla do tega, da se je popoinoma pustilo izpred oči krščanska ljubezen do bližnjega, načelo bratstva, enakosti in svobode, in da je zavladala groba sila. In v svrho uničenja sovražnika se ne plašijo ničesar. Izmišljala so se že prej in izmišljala tekom vojne z vsakim dnem nova sredstva in novi načini, kako bi uničevali tako ljudi kakor njihova bivališča. (Tako je!) Krogle, granate, bombe, mine, torpedi, zadušljive in zastrupljive tvarine, razdevajo, kar morejo doseči. Polja, vinogradi, livade, gozdovi so izpremenjeni v puščave. Mesta in vasi so vzravnane z zemljo. Uničeni so hrami božji in stoletne znamenitosti in dike dotičnih mest in narodov. Razdejane so tudi gosposke palače in mestne hiše in kmečke in delavske hišice. Potopljeno je na tisoče ladij in znjimi milijoni in milijoni ton raznih predmetov, med njimi tudi hrane. Pali so milijoni in milijoni človeških življenj — vsa najlepše moške dobe. — Toliko jih je tudi ranjenih in pohabljenih, da se jih bo še najmanje pol stoletja videlo dokaze in ostanke barbarstva teh zadnjih treh let. (Tako je!) Zgraža se človek, ko se samo domišlja tega. In ko se še vidi, kako so milijoni in milijoni povsem nedolžnih bitij ponesrečili, kako milijoni mater in otrok žalujejo po svojih sinovih, vdove po svojh možeh, sirot po očetih, kako milijoni ljudi trpe, gladujejo, od gladu umirajo in se drugače pogubljajo, potem ni čuda, da se vprašuje od vseh strani, kedaj se konča vojna z vsemi nje posledicami, kedaj se sklene mir? Ni čuda, da je klic po miru splošen in da najplemenitejši možje v najvišjih položajih razmišljajo dan in noč, kako bi se prišlo do miru!

Nadaljevaje nemški: Visoka zbornica! Ob grozotah že nad tri leta trajajoče vojne, kakršnje še ni bilo nikoli, žele nje konca vsi, od najvišjih do najnižjih. Vsi kličejo po miru. Ne delam pri tem seveda nikake izjeme in se pridružujem temu klicu iz vsega srca.

Načelo samodoločbe narodov pogoj za dosego miru.

Med predpostavami miru je tudi načelo samodoločbe narodov; in ta pravica bi se morala uveljaviti povsodi (Tako je!) in bi se ne smela izvajati v parlamentih, kjer je zastopanih več narodov in kjer bi se mogli poedini majorizirati; v parlamentih, ki so bili sicer izvoljeni na podlagi enake volilne pravice za posamezne osebe, ne pa enake volilne pravice za posamezne narode, v katerih (parlamentih) zastopajo poslanci nekaterih narodov volilne okraje z le 20.000 prebivalcev, med tem, ko drugi drugih narodov zastopajo volilne okraje s 50, 60, 70, 100.000 in več prebivalcev. (Tako je!) Da pridemo do resničnega in trajnega miru, je potrebno, da vsak narod za-se, po lastnih zastopnikih v lastnem zboru odloča o svoji usodi. (Dobro)! V tem smislu na delo na zunaj in na znotraj — gospodje ministri!

Po vojni se ne smejo v notranjem med narodi monarhije nikdar več ponoviti razmere, kakršnje so bile pred vojno; mora se za vedno onemogočiti vse, kar se je storilo in delalo proti izvestnim narodom, tudi proti našemu hrvatsko-slovensko-srbskemu narodu, na začetku in med vojno; nikoli več ne sme biti dveh vrst narodov, gospodujočih in služečih; nikoli več ne sme biti možno narodno tuje gospodstvo, ki se je v mnogih krajih, posebno v našem hrvatsko - srbsko -slovenskem domu izpremenilo v pravo grozovlado.

Proti dualizmu.

In če je bilo to možno, je to v glavnem pripisati gospodujočemu zistemu, dualizmu, na katerem sloni dosedanja nagodba med »v državnem zboru zastopanimi kraljestvi in deželami in deželami svete ogrske krone«, in na katerem naj bi slonela nagodba vsebovana v predloženih zakonskih predlogah.

Ne glede na to, da se določbe te nagodbe, kakor tudi one med Hrvatsko - Slavonijo in Ogrsko ne izvršujejo, da se krivo tolmačijo in da se v največ slučajev tolmačijo Madjarom v prilog, toliko napram tej polovici monarhije, kolikor še posebno napram Hrvatski: je dualizem sam na sebi nesreča, izlasti za južne Slovane. (Prav res!), pomenja takorekoč uničevanje, smrt našega plemena. (Pohvala.) Po nagodbi smo mi podjarmljeni: eni Nemcem, drugi Madjarom, tretji Nemcem in Madjarom ter jim izročeni na milost in nemilost.

O naših žalostnih razmerah v normalnih časih pred vojno, od obstanka nagodbe, 50 let sem, govore jasno in zadostno zapisniki te zbornice, ogrskega državnega zbora, hrvatsko-slavonskega in bosensko - hercegovskega sabora, deželnih zborov na Koroškem, Štajerskem, Kranjskem, v Trstu, v Goriško - Gradiščanski, v Istri in Dalmaciji — zistem nas osreča s tolikimi zakonodajnimi zastopi, kjer pa nismo nikjer gospodarji, da bi mogli svobodno odločati o svoji usodi!

(Pride še.)

Razne politične vesti.

Jeruzalem v krščanskih rokah. Čete angleškega generala Allenbyja so, kakor smo že poročali, zasedle te dni Jeruzalem. Že nekaj časa ni bilo o usodi tega mesta nobenega dvoma več, ker so Angleži zasedli že Hebron in se vedno bolj približevali vsemu krščanskemu svetu sveto mestu. Mesto kralja Davida in kralja Salomona, kjer so svoječasno prorokovali preroki, kjer je živel in umrl Jezus Kristus, domovina apostolov, je prišlo po 400 letih turškega gospodarstva sedaj zopet enkrat v roke krščanskih osvojevalcev in s tem tudi krščanskega sveta. Jeruzalem ima burno zgodovino, kakor maloktero mesto in je neprestano menjal svoje gospodarje. Za babilonskim kraljem Nebukadnezarjem je zavzel mesto Aleksander Veliki, ko je zasedel Sirijo. Antijoh Epifan je porušil zidovje. Sledila je doba Rimljanov, doba namestništva Poncija Pilata, pod katerim je bil križan Kristus. Zgodovinar Josephus opisuje podrobno osvojitev Jeruzalema po cesarju Titu in uničenje svetišča. Po uporu Bar Kochbe je bilo mesto zopet porušeno in pozneje od cesarja Hadrijana znova zgrajeno kot rimska kolonija Aelia Capitolina. Na mestu, kjer je stalo Salomonovo svetišče, je bilo postavljeno svetišče Jupitra Capitolina. Cerkev sv. groba je zgradil cesar Konstantin. Začetkom srednjega veka so se polastili mesta Perzijci, ki pa jih je potem potolkel cesar Heraklij. Sledilo je gospodstvo sultana Omarja. Za časa križarskih vojn je zavzel mesto Bogomir Bouillonski, ki se je dal kronati za kralja Jeruzalema, naslov, ki ga ima sedaj avstrijski cesar. Sultan Saladin je zopet osvojil mesto; pozneje so je ponovno napadli tudi egipčanski sultani. L. 1517 je osvojil mesto turški sultan Sebin in od takrat je ostalo nepretrgoma pod turškim gospodstvom. Jeruzalem ima 60.000 prebivalcev, med njimi 7.000 mohamedanov, 13.000 kristjanov in 40.000 židov.

Grenko resnico je ugotovila praška »Union« na račun voditeljev nemške inteligence. Slika, ki jo nudi, je brezupna. Naredba o pomiloščenju naj bi bila po vladarjevi intenciji v vir odkritosrčne sprave med narodi, zlat most preko nasprotstev, ki so se nakopičila tekom desetletij. Da ni prišlo tako, na tem so krivi nemški poslanci. Takoj po prečitanju naredbe so zastavili z zasramovanji in klevetami in ledena sapa je zapihala preko nemških logov, čim je bil najmanji povod za spomin na pomiloščenje. Nemški poslanci so s svojim sovraštvom zastrupili čisti vir. Z razuzdanimi govori so podrli zlati most v peneče valove divjega boja za njih nadvladje. Slika, ki jo nudijo nemški voditelji, bo nudila zgodovinopiscu sliko, ki ne bo dostojna kulturnega naroda: **z ječo in cenzuro, z internacijami in konfiskacijami, z odpravljanjem državnih osnovnih zakonov so hoteli v Avstriji napraviti — »mir«, to je: nemško državo.** — Potem razpravlja avtor o važnih zgrešenih razsodbah vojaških sodišč, naglašujoč, da je bila med Nemci edino socijalna demokracija, ki je ostro nastopila proti odredbam nesrečnega režima Stürgkhovega. — Komu na korist so bile te obsodbe, komu na korist cenzura, ki je spominjala na najslabše ruske zglede iz časa Nikolaja I.? Komu na korist odprave pisemske tajnosti — brezobzirne internacije, aretacije, razpuščanje društev, zaseganje njih premoženja, sumničenja oseb z neoporečnim prejšnjim življenjem?! Tam zunaj v strelskih jarkih so rama ob rami izvrševali sijajne čine samožrtvovanja in junaštva — doma pa kličejo nemški voditelji po zatiranju Nemcev, po umetnih propalega Stürgkhovega režima, ki je državo razkosal in upropastil politično in gospodarsko! Menijo morda, da s ponemčevanjem in zatiranjem Slovencev in Hrvatov zgradijo nemški most do Adrije in da napravijo iz nje nemško morje? S takimi blaznimi idejami si Nemci le škodujejo, kajti s tem prepričujejo le hladnega opazovalca, da mnogi »državi sovražni čini« političnih »zločincev« niso nič drugega, nego protitežje nemškim stremljenjem, naperjenim proti pravični Avstriji! Nemci nas hočejo ponižati v državljane drugega razreda in so hoteli postopati z nami kot sovražnim narodom. Onim, ki so bili prizadeti po onih vojaških razsodbah, naj se da možnost, da se opravičijo. Tu mora Avstrija dokazati, da pravičnost ni le izhlapljiv pojm, da ni le malorum castigatrix, ampak tudi honorum custos, da narodov in posameznikov ni smeti vladati po trenotnih zahtevah neodgovornih strankarskih voditeljev iz vrste kakega Wolfa ali Teufela, marveč po zakonu in modri previdnosti, v duhu demokratične dobe.

Ideja — zmagovalka! Veliko, od nikogar pričakovano trajanje sedanje svetovne vojne je neizmerno gorjé za — človeka in njegove etične in materijalne dobrine. Za našo narodno bodočnost pa je — ta utis se nam utrja vedno bolj — ravno to dolgo trajanje ustvarilo jamstvo za njegovo bodočnost, jamstvo, da doseže svoj končni cilj. Da je prvo leto vojne prineslo odločitev na bojiščih, prišlo bi bilo morda do kakih teritorijalnih izprememb tej ali oni državi na korist, drugi na škodo, ali celo popolno izgubo pozicije, ki jo je zavzemala pred vojno. Ali, na notranje življenje v državah bi bil sklep miru bržkone ostal brez vpliva. Dolgo trajanje vojne pa je porodilo veliko idejo, ki jej je bil prvi glasnik predsednik Zjedinjenih držav Wilson in ki se je je oprijel ves svet kot odrešenice in podlage za bodočo uredbo razmer med narodi — saj jo je tudi današnja provizorična ruska vlada sprejela **v svojo mirovno ponudbo** kot kardinalno točko in saj ji, vsaj formelno, četudi s klavzulami pritrjajo tudi tisti, ki se je — boje: **idejo samodoločbe narodov!** Te ideje se je z vso dušo oprijel tudi ves naš narod do zadnje gorske vasi. Temu razpoloženju in tej volji naroda je dala izraza državnopravna deklaracija naše parlamentarne delegacije dne 30. maja. Narod ji pritrjuje s številnimi manifestacijami svoje volje — spontano, kakor je pač možno le tam, kjer beseda prihaja iz duše. Pritrja jej še pošebno z uničevalno ljudsko sodbo nad njenimi domačimi nasprotniki, kakor je ni še izrekel tako ogorčeno, tako vehementno nad nobenim izdajalcem ta naš sicer pohlevni, skromni in potrpežljivi narod. Sile, nasprotne tej ideji, ker nasprotne naši zahtevi po srečneji bodočnosti v samosvojem narodnem življenju, so našle eksponentov tudi med nami samimi, med činitelji, ki zavzemajo odlično mesto v javnem življenju naroda. Ni treba, da jih imenujemo — saj so danes v ustih vse naše javnosti. Vse te sile, podpirane po rečenih eksponentih, so se združile, da bi uničile, kar je ustvaril naravni razvoj narodne samozavesti Hrvatov, Srbov in Slovencev: misel jugoslovanskega narodnega edinstva, lastne državnosti. Taki eksperimenti trajajo že desetletja, toda — brezuspešno: želje po našem edinstvu niso mogle uničiti. To je naša tolažba, to nam daja vero v našo bodočnost. Po vsakem takem naskoku so se vrste pripadnikov ideje — pomnožile. Na najhujši pritisk proti slovensko-hrvatsko-srbskemu edinstvu začetkom vojne je prišla ustanovitev jugoslovanskega kluba; potem se je po številu druga stranka na Hrvatskem pridružila majniški deklaraciji, za njo so se hrvatske in srbske stranke v Bosni - Hercegovini priključile jugoslovanskemu bloku. Tako so se nasprotniki majniške deklaracije, to je: našega narodnega edinstva, skrčili v pritlikave stranke, ki jim pa vrste dnevno postajajo redkeje. In ravno s tem, da se je je oklenil ves naš narod in dokazal s tem, kako zdravo je ostalo njegovo jedro vkljub vsem spletkarjenjem in manevrom označenih eksponentov, postaja ideja silna in ostane končno — zmagovalka! Treba le, da naš narod ostane zvest sam sebi, svoji sedanji slovesni prisegi zvestobe do velike naše ideje, do narodnega programa, ki mu je dala izraza majniška deklaracija. Vztrajajmo, ne dajajmo se zavajati po hinavskih besedah, ne plašiti se po grožnjah. Težka bo pot na — Kalvarijo, morda bo zahtevala tudi žrtev. Ali, ravno te grožnje naj nam dado uverjenje; da ta pot je prava, ravno besnilo nasprotnikov naj nas utrja v uverjenju, da so se nas začeli bati, da jih razburja izpoznanje, da je naš cilj dosegljiv, da je naš narodni program izvedljiv! Njihov strah — naša nada, naša vera, da velika ideja, ki je objela srca, ostane — zmagovalka. Strah nasprotnikov nam odpira perspektivo v našo bodočo svobodo in samostojnost.

PROSIMO RABLJENEGA PERILA IN KRP ZA NAŠE UBOGE RANJENCE. — ODDAJA SE V »NARODNI DOM«.

PODLISTEK

Slovanska strast.

Roman. Francoski spisal **Danijel Lesueur.**

— Vedno in povsod, milostiva gospa, sem videl ljudi, da so se bavili samo z eno stvarjo in stremeli po njej. In ta stvar je edina, ki daje življenju smisel in vsebino in kateri na ljubo je edino vredno življenje življenja.

— In to se da izraziti z eno besedo?

— S čisto majhno besedico, milostiva.

— O, prosim, povejte mi jo!

Z izrazom ljubeznive prošnje v pogledu in na ustnicah se je primeknila nekoliko bliže k njemu.

Tisti trenutek se je Welman obrnil in je stopil par korakov nasproti grofu Miranovemu, ki je zapustil zeleno mizo, ker je bila Semenova denarnica prazna. Začul se je klic: »Le jeu est fait. Rien ne va plus!« in nastala je potem svečanostna tišina.

Začudena vsled izraza trpkega zasmeha, ki je zaigral markiju okoli ust, se je sklonila mlada gospa nekoliko k njemu in vzkliknila radovedno:

— Povejte mi vendar, zaradi česar je življenje vredno življenja?

Hubert de Brènaz je odgovoril:

— Ljubezen!

Izrekel je in hitro vstal ter stopil naproti grofu Miranovemu, ki mu je v svoji ponosni, krepki starosti prihajal naproti kot človek, ki je bil vse svoje življenje navajen zmagovati in ukazovati, da, celo vzbujati strah.

Obdajala ga je neka neobična obstret. Celo njegova civilna obleka je izdajala starega vojaka; zdelo se je, da njegov korak hoče streti tla. Za njim je prihajal Semen, še bolj orjak, kot on sam, s svojim bradatim, mrko-potuhnjenim licem in mehanično hojo upreženega vola. Kak prepad med tema človekoma!

Wilman je pošepetal grofu par besedi na uho, nakar je pristopil Hubert še nekoliko korakov bliže in se predstavil grofu.

— Gospod marki, — je dejal grof, — že zdavnaj sem vas želel spoznati.

— Gospod general, — je odgovoril Hubert, — jaz sem samo potovalec, sanjar.... vi ste pa zmagoslaven vojskovodja, ki je v čast Rusiji, in ponosen sem, da vam smem stisniti roko.

Odkritosrčnost, ki je žarela iz njegovih oči, je očarala ponosnega starca, in Hubert je v tem trenutku čutil tem večje občudovanje napram Miranovemu, ker je bil skoraj na tem, da zasovraži grofico.

S trpko zlobo je zabrusil temu dražestnemu bitju besedo »ljubezen«, njej, ki je mogla, če je hotela ostati poštena žena, le v samoti sanjati o ljubezni kot o nji prenovedani, božanski sreči.

Ta mož

ve, kaj koristi njemu in domovini, kaj izjalovlja uničevalne načrte sovražnikov ter pomnožuje njegovo imetje.

Podpisuje

7. vojno posojilo

Prodaja kuriva.

Oglje, 10 kg na izkaznice. — Rdeče izkaznice.

Sv. Vid: št. 1426—1537 (obrobna št. 4) dne 17. 12., pri A. Cei pri S. Luci (cena 74 vin. kg). — Staro mesto: št. 291—470 (obrobna št. 4) dne 13. 12., pri J. Taučer ul. Volto 2 (cena 58 vin. kg). — Stara mitnica: št. 1451—1620 (obrobna št. 4) dne 13. 12., pri P. Buttus, ul. Solitario 10 (cena 56 vin. kg). — Nova mitnica: št. 2835—2954 (obrobna št. 4) dne 13. 12., pri A. Manich, ul. Scussa 12 (cena 66 vin. kg), št. 2955—3133 (obrobna št. 4) dne 14. 12., pri J. Taučerju, ul. S. Zaccaria 3 (cena 58 vin. kg). — Greta: št. 220—473 (obrobna št. 2) in štev. 1—146 (obrobna št. 3) dne 13. 12., pri Stock, ul. Squero nuovo 15 (cena 60 vin. kg), št. 147—240 (obrobna št. 3) dne 13. 12., pri Lovissich, Greta 126 (cena 74 vin. kg). — Kjadin: št. 265—394 (obrobna št. 3) dne 13. 12., pri M. Rupena, ul. Foscolo 19 (cena 74 vin. kg).

Premog koks, 10 kg na izkaznico. — Rdeče izkaznice.

Nova mitnica: št. 1—90 (obrobna št. 5) dne 13. 12., pri Mamich, ul. Scussa 12 (cena 23 vin. kg). — Stara mitnica: štev. 1621—1715 obrobna št. 4) dne 13. 12., pri P. Buttus, ul. Solitario 10 (cena 23 vin. kg). — Greta: št. 241—335 (obrobna št. 3) dne 13. 12., pri Lovissich, Greta 126 (cena 23 vin. kg).

Drva za kurjavo, 20 kg na izkaznico. — Rdeče izkaznice.

Staro mesto: št. 471—532 (obrobna št. 4) dne 15. 12., pri Poropat, ul. Capitelli 14 (cena 28 vin. kg). — Novo mesto: štev. 1701—1900 (obrobna štev. 4) dne 13. 12., pri C. Girotto ul. Amalia 13 (cena 38 vin. kg), št. 1901—1925 (obrobna št. 4) dne 13. 12., pri A. Lozej, ul. Boroevič 53 (cena 30 vin. kg), št. 1926—1987 (obrobna št. 4) dne 14. 12., pri Maria F. ul. Valdirivo 7 (cena 28 vin. kg). — Stara mitnica: štev. 1716—1777 (obrobna št. 4) dne 13. 12., pri A. Galopin, ul. Sette fontane 156 (cena 28 vin. kg), št. 1778—1839 (obrobna št. 4) dne 13. 12., pri Ziratti F. ul. Farneto 46 (cena 28 vin. kg), št. 1840—1901 (obrobna št. 4) dne 15. 12., pri Zerjal G. ul. Sette fontane 250 (cena 28 vin. kg).

Premog (fossile) 20 kg na izkaznico. — Modre izkaznice.

Novo mesto: št. 1—318 (obrobna št. 13) dne 13. 12., pri A. Gamosel, ul. Geppa 10 (cena 13 vin. kg), št. 319—571 (obrobna št. 13) dne 14. 12., pri A. Gamosel, ulica Geppa 10 (cena 13 vin. kg), št. 572—631 (obrobna št. 13) dne 13. 12., pri A. Lozej ul. Boroevič 53 (cena 13 vin. kg). — Stara mitnica: št. 1—341 (obrobna št. 9) dne 13. 12., pri A. Gastia, ul. Salice 7 (cena 13 vin. kg), št. 342—714 (obrobna št. 9) dne 14. 12., pri Guastia, ul. Salice 7 (cena 13 vin kg). — Sv. Jakob: štev. 699—800 (obrobna št. 7) dne 13. 12., pri E. Verbec ul. Giuliani 12 (cena 13 vin. kg). — Rocol: št. 1—89 (obrobna št. 6) dne 13. 12., pri Skitlan ul. Valle di Rozzol 730 (cena 13 vin. kg).

Rjavi premog (briquettes) 10 kg na izkaznico — Modre izkaznice.

Staro mesto: št. 37—331 (obrobna št. 13) dne 15. 12., pri Turcovich ul. Mura 12 (cena 38 vin. kg). — Novo mesto: štev. 632—785 (obrobna št. 13) dne 14. 12., pri A. Gamosel, ul. Geppa 10 (cena 38 vin. kg), št. 1—259 (obrobna št. 14) dne 13. 12., pri A. Lozej ul. Boroevič 53 (cena 38 vin. kg). — Stara mitnica: št. 715—855 (obrobna št. 9) dne 15. 12., pri A. Cocianich, ul. Caccia 7 (cena 38 vin. kg), štev. 856—1006 (obrobna št. 9) dne 14. 12., pri B. Sirovizza ul. Conti 2 (cena 38 vin kg). — Nova mitnica: št. 571—787 (obrobna št. 12) in štev. 1—25 (obrobna št. 13) dne 13. decembra pri F. Grattoni ul. L. Ricci 4 (cena 38 vin. kg). — Sv. Jakob: štev. 801—925 (obrobna št. 7) dne 13. 12., pri M. Tedeschi ul. Bosco 32 (cena 38 vin kg).

Domače vesti.

Za oživljenje našega narodnega snovanja! Kruti vojni čas je težko zadel vse naše narodne ustanove, društva in zavode: kolo aparata se je popolnoma zaustavilo. Tudi ustanove — in to je najhujše v vsem hudem —, ki služijo kulturnim in dobrotvornim svrham, namenom človeškega usmiljenja, so morale zaustaviti svoje delovanje. Vse naše narodno snovanje in družabno življenje je moralo mirovati. To je bilo žalostno in s strahom se je vpraševalo naše ljudstvo: kaj bo, ali bo sploh možno zopet oživiti prejšnje bujno delo, ki nam je — poleg marsikakega razočaranja — vendar donašalo lepih uspehov, blagega sadu? Ali ima res propasti vse — za vedno? Lepo se je razvijala naša stvar; ali bodi res konec temu razvoju? Tako se je vpraševalo ljudstvo v svojem strahu, v svoji narodni vnemi, v svoji ljubezni do rodu in hrepenju po nadaljnem napredku. Bojazen se — hvala Bogu — ni pokazala opravičeno. Slovensko rodoljubje, narodna zvestoba, misel na bodočnost so nadvladale tudi to strašno krizo. V zadnjih časih se je zopet začelo gibati naše snovanje. Predvsem ni pod težkimi udarci dogodkov zamrla požrtvovalnost našega ljudstva, izlasti v narodno - kulturne namene. Z globoko hvaležnostjo in srčnim zadoščenjem gledamo, kako to naše ljudstvo, kljubujoč težkim, tu pa tam celo obupnim življenskim razmeram, polaga svoj obol domu na oltar. V našem »Narodnem domu« so se začele razne predstave v rečene svrhe. Skromne sicer, kakor pač zapovedujejo sedanji časi, toda vzlic temu, ali pa morda ravno zato, vabljive za naše ljudstvo. Vsakokrat je dvorana nabito polna, da lepših — poleg moralnih — materijalnih uspehov niti v normalnih časih nismo imeli povprečno! Nadebuden znak je to, ki oživlja vero v bodočnost.

V nedeljo je začel tudi naš rodoljubni Škedenj z njega bogato društveno organizacijo. In sicer je smotreno začel tam, kjer je potreba največa in najnujneja: s skrbjo za naše malčke. Saj so ti naša nada, naša bodočnost! Podružnica sv. Cirila in Metoda je oživela pod vodstvom, ki nam daje jamstvo za uspešno delo. In pod kakimi avspicijami! Niso časi razpoloženja za veselje, ali v nedeljo smo se v Škedenju radovali od srca. Udeležba naravnost ogromna, potek zborovanja duha dvigajoč. Obljubljeno nam je sicer posebno poročilo. Vendar si ne moremo kaj, da ne bi že sedaj naglašali, da je bilo vse prirejeno tako, da je moralo razvneti srca. V nagovorih in poročilih je bilo poleg potrebnih stvarnih podatkov toliko žarkih akcentov slovenske plemenite duše, da smo naravnost z ganotjem poslušali. In to kipenje je valovilo tja čez na pozneji prijateljski sestanek, ki je bil prav za prav nadaljevanje zborovanja — z razliko le, da smo čuli tudi prisrčnih odmevov sedanjih dogodkov na Slovenskem. Duhovnik je nazdravljal: učiteljstvu, zbranemu v res častnem številu, to je prirejalo ovacije duhovniku, urednik se je v globoki hvaležnosti klanjal domačinom, zbranim tako številno, orila je slovenska pesem, — ta verna glasnica narodnega veselja in narodne žalosti — iz vseh grl: pevali so skupno tudi možje, ki so že prestopili prag starčkove dobe — in končno so se vsi, složno in z vso dušo poklonili duhu Njega, ki nam je z velikim svojim srcem podaril našo sedanjo slogo. Tako so začeli v Škedenju oživljati zopet naše narodno snovanje! Naj slede izlasti Ciril-Metodove podružnice po vsej bližnji in tudi daljši okolici! Kajti zapoved skrbi za prihodnjost je, da mislimo na mladino, da nam bo rastla zdrava na duši in telesu.

Prodaja manufakturnega blaga dež. urada za preskrbo oblačil. Tukajšnji deželni urad za preskrbo oblačil je dal v razprodajo nekaj partij suknenega, bombažnega in volnenega blaga ter srajce in sicer v delavskih konsumnih zadrugah, v konsumni zadrugi privatnih uradnikov ter v naslednjih manufakturnih trgovinah: Fr. Sandri, ul. Loggia št. 5, Josip Camuffo, ul. Marije Terezije št. 18. Just Sedmak, ul. del Rivo št. 19, M. Bomman, ul. Cavana št. 12, Pavel & Franc Tropeani, na Borznem trgu št. 6, Viktor Fei, ul. Barriera vecchia št. 11, in Hektor Butti, ul. Marije Terezije št. 32. Blago se prodaja po cenah, ki jih je določil imenovani urad.

Razdeljevanje vina. Včerajšnjo objavo o vinskih cenah je popraviti v toliko, da je cena grosistov za gostilničarje in krčmarje K 5·02 in ne 5·44, kakor je bilo pomotoma objavljeno.

Zanimiva polemika. Tukajšnja »Gazzetta« je obdolžila socijalne demokrate, da niso storili marsikaj, kar bi bili morali storiti. »Lavoratore« daja odgovor, ki nas zanima: ničesar ni storil, kar bi bilo na škodo meščanstva, ničesar, kar bi bilo v nasprotju z njihovimi načeli, ničesar, kar bi moglo biti v bolest in strah rodbinam tega mesta. Kar je storil, je bilo vse na korist delavskih slojev. Storil je svojo dolžnost socijalnodemokratičnega glasila, poštenega glasila, v teh hudih časih, obkoljenega od tisočev različnih sovražnikov in napadanega zavratno vsled zavisti od velikih in malih — lopovov (farabutti). — Na to odbija »Lavoratore« očitanje »Gazzette«, **da je užival protekcijo vlade**, a sedaj da igra malega-srednjega-skoro-irredentista-hidrofoba. Pravi: Tu se kažejo rogovi **sluge policije**, zlobneža in izzivalca, ki hoče napraviti nizkotno uslugo svojemu gospodarju. Nikoli se ni posluževal nobene vlade in nikdar ni služil nobeni vladi. Socijalni demokratje so glasovali vsikdar proti vsem vladam, socijalni demokratje so bili **edini** v Avstriji, ki so pobijali absolutizem pred in med vojno, **edini**, ki so se borili za splošno volilno pravico, za socijalno zakonodajo, za popolno demokratizacijo države. V Trstu in v Istri so bili socijalisti **edini**, ki so pobijali irredentizem z odprtim vizirjem, s poštenim orožjem. Ne socijalnodemokratična stranka, ne »Lavoratore« nista nikdar izpremenila mišljenja svojih namenov. Boril se je proti terorizmu, ki je več mesecev dušil to mesto, proti brutalni reakciji, ki mu je hotela skoro prepovedati pisanje v italijanskem jeziku, proti navijalcem cen in afarizmu, proti strahopetnemu in bestijalnemu ovaduštvu, ki je dajalo odduška sovraštvu in zavisti. Pobijal italijansko narodno-liberalno stranko kot nasprotnico proletarijata in je branil potrebo italijanske nevtralnosti. Tedaj »Gazzeta« še ni bila rojena, pač pa so nje predniki, heroji »Cittadina«, ki so podpirali oderuštvo, veliko in malo, proti aprovizacijski komisiji, ki so gojili ovaduštvo proti poštenim rodbinam, hoteč hujskati meščane proti meščanom, zahtevajoč preganjanja in vislice za one, ki drugače mislijo nego tista svojat (genia). Resnica da je ta, da »Lavoratore« ni nikdar podpiral kapitalističnih interesov in da mu ni v navado, da bi hodil po stopnicah ne k c. kr. uradom, ne k bogatim buržoazijcem, kjer bi se dajal — plačevati. Tudi v najhujših časih, ko je bil v največih stiskah, ni iskal podpore ne pri vladi, ne pri buržoaziji. Pa tudi potem, ko se je list povzpel do sedanje moči, ni izpremenil mišljenja in je, kot poprej, nadaljeval delo v obrambo ubogega ljudstva, socijalizma, internacijonale. Ne uboštvo, ne bogastvo, mu nista omajala idealov, ki so mu dražji, nego življenje. Ostal je vedno isti: zvest stranki in proletarijatu, proti sovraštvu med brati, **za mirno medsebojno življenje ljudi različne narodnosti**. Vedno za svobodo in za gospodarsko in politično osvobojenje proletarijata. Končno vprašuje »Lavoratore« »Gazzetto«: kaj hoče ona, koga predstavlja, za koga govori, kateri stranki služi, kako politiko zasleduje?! — Pristavlja pa malicijozno, da noče s tem spravljati v zadrego ne gospodarjev, ne služabnikov! — Odgovor v socijalno-demokratičnem glasilu je — to treba priznati — dobro zapopran. Le to malo hibo ima, da sloni le na trditvah, glede katerih je šele vprašanje, ali se bodo mogle vse vzdržati pod nožem objektivnega presojanja. To velja izlasti za tiste trditve, ki smo jih gori podčrtali. Ne bo škodilo, če se o priliki malo porazgovorimo o tej zanimivi polemiki.

Dohodnina, davek na plače in rentni davek. C. kr. finančno ravnateljstvo nam javlja: V svrho odmerjenja dohodnine, nadalje **davka na plače** pri prejemkih nad 6400 kron in **rentnega davka** za leto 1918. se na podlagi §§ 202 oziromma 138 zakona z dne 25. oktobra 1896., drž. zak. št. 220, pozivljajo one osebe, ki so po § 153 citiranega zakona v obliki novele z dne 23. januarja 1914., drž. zak. št. 14, oziroma po § 124, na Primorskem dohodnini ali rentnemu davku podvržene, da vložijo **pismene napovedi** pri pristojni c. kr. davčni administraciji, oziroma pri c. kr. okrajnem glavarstvu (oziroma pri onem c. kr. davčnem uradu, ki se ne nahaja na sedežu kakega okrajnega glavarstva) **do 31. januarja 1918.**, ali pa da dajo iste na zapisnik. — Dolžnost predaje napovedi za dohodnino in posledice, če bi se to znabiti opustilo, niso odvisne od vročitve morebitnega individualnega poziva v smislu § 204 zakona o osebnih davkih. Osebe, stopivše tekom davčnega leta v davčno dolžnost, bodi ker so se nastanile v ozemlju, na katero se zakon nanaša, bodi, ker so dosegle stalne plače, morajo v smislu § 228 zakona o osebnih davkih naznaniti ta dogodek pristojni davčni oblasti v dobi 14 dni, priloživši naznanilu napoved, v kateri morajo izkazati dohodek, ki ga uživajo tekom ostalega dela davčnega leta. — Istočasno se opozarja službodajalce, ki izplačujejo plače v letnem znesku nad 1600 kron, da vložijo predpisane **prijave službenih prejemkov** do 31. januarja 1918. pri pristojni davčni oblasti. — Kazenske določbe za slučaje neresničnih in opuščenih napovedi in prijav službenih prejemkov se nahajajo v §§ 239—244 zakona glede dohodnine.

Semenska pšenica. Člani Tržaške kmetijske družbe, ki so se prijavili za semensko pšenico, lahko dvignejo njim odmerjeno množino od danes naprej od 8—9 predp. v društvenem uradu. — Vsak dobi tri kg. Člani, bivajoči na Proseku, dobijo pšenično seme pri g. Sergiju Goriupu.

Nabiralke samaritanskega dneva, ki niso še izročile nabiralnikov, so vljudno naprošene, da iste oddajo v »Nar. domu«.

Odborova seja ženske ČM podružnice se bo vršila danes, 13. t. m., ob 4 in pol popoldne.

Nezaslišano. Osem državnih redarjev v Gorici se je naročilo na naš list in osem dni je že temu, kar jim ga pošilja naša uprava. Do danes pa niso prejeli še niti enega lista, dočim jim drugi listi prihajajo. To je res nezaslišano — škandal.

Mesto Trst, Koroška, Kranjska in mesto Sokal so izločeni odslej iz brzojavnega prepovedanega okrožja. V tem ozemlju je dovoljen torej zasebni brzojavni promet.

Sprejemanje zasebnih zavitkov. Radi nakupičenja zavitkov se od ponedeljka, 10. do vštetega petka, 14. decembra t. l., ustavi sprejemanje zasebnih zavitkov v Trst. Izvzeti so potrebni zavitki (pošiljke z bojno opravo na vojaška poveljstva in vojaške osebe ter pošiljke z zdravstvenimi predmeti), nujni zavitki s kvasom (z drožmi) in denarne pošiljatve.

Zavod sv. Nikolaja bo imel sejo jutri v petek ob 4. popoldne. Udeležc naj se vse odbornice.

Pošiljke z darili in poštni zavitki za vojne ujetnike in internirance. V času od 1. do 22. decembra 1917. se ne smejo sprejemati pošiljke z darili in poštni zavitki za vojne ujetnike in internirance.

Učiteljsko društvo za Trst in okolico priredi v nedeljo, dne 16. t. m., društveno zborovanje v prostorih zaposlovalnih tečajev goriškega učiteljišča, ulica Torrente št. 12, II. Začetek točno ob 9 in pol dop. Dnevni red: 1. Nagovor. 2. »Načrt preustrojitve našega šolstva«, poročata tovariša Ferdo pl. Kleinmayer in E. Gangl. 3. Načrt za »Poslovni red« Zaveze poroča tov. E. Gangl. 4. Slučajnosti. Prosimo in pričakujemo polnoštevilne udeležbe.

Predsednik.

K prometu zasebnih vojnopoštnih zavitkov so dopuščeni vojnopoštni uradi in etapni poštni uradi s številko: 1) 5, 11, 39, 49, 51, 95, 115, 117, 120, 131, 138, 142, 144, 150, 153, 161, 166, 167, 168, 170, 171, 172, 176, 180, 185, 190, 193, 194, 196, 199, 203, 209, 211, 229, 230, 232, 234, 235, 239, 240, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 252, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 272, 276, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 289, 290, 295, 297, 298, 299, 324, 332, 333, 335, 338, 340, 341, 342, 343, 345, 346, 347, 348, 349, 354, 362, 363, 365, 367, 372, 377, 379, 380, 387, 388, 390, 392, 394, 397, 400, 402, 404, 408, 410, 411, 412, 413, 416, 419, 421, 423, 424, 426, 427, 429, 433, 436, 438, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 453, 454, 456, 457, 458, 459, 462, 463, 470, 471, 472, 509, 514, 516, 519, 520, 524, 527, 528, 530, 600, 605, 611, 618, 619, 620, 622, 623, 625, 527, 631, 632, 634, 635, 638, 639, 640, 642, 644, 645, 648, 649, 650. —

Poštni uradi Tržič, Červinjan in Ronki. — Včeraj so se zopet otvorili poštni uradi Tržič, Červinjan in Ronki za sedaj samo za pisemsko pošto vštevši službeno in zasebno rekomandacijo. Pri poštnih uradih Gorica 1, Gradež, Krmin, Sv. Lucija ob Soči, Kobarid, Medea in Kopriva se je z včerajšnjim dnem razširil pisemskopoštni promet tudi na zasebno rekomandacijo.

Poziv za novoletna voščila. Prosimo vse naše cenjene inserente, čitatelje in sploh vse one osebe, ki želijo uvrstiti v našem listu novoletno voščilo za dan novega leta, naj se pravočasno javijo ustmeno ali pismeno podpisanemu, ker prekasne naročbe ne bomo sprejemali, ako ne bomo imeli prostora v listu. — Novoletno voščilo za 1. januvarja 1918., v obliki vizitnice, stane 10 K. — Inseratni oddelek »Edinosti«.

MALI OGLASI.

Deklica, Slovenka, za spremstvo otrok v šolo se sprejme takoj — Predstaviti se: Velkavrh, ul. Tigor št. 5, IV nadstr 1661

Prodam dve molzni kravi. Scorcola-Coronco 771. U st. 1662

Žaklje vsake vrste kupuje Jakob Margon. Via Solitario 21 (pri mestni bolnišnici) (1627

Na prodaj imam na Kranjskem več sto metrov narezanih drv v gozdu ned leč od žel postaje proti takojšnemu plačilu. Presk bim tudi vo nike. Kupci naj se oglasijo pri Ins. od. Edinosti. 3125

Istrsko vino črno in belo prodam na debelo za krčmarje. Maks Gulič, Trst, Via Petronio 2. (1860

Žaklje kupujem v vsaki množini. Fran Babič ulica Molinogrande št. 20. 1653

ZDRAVNIK — PRIMARIJ

Dr. Oskar Morpurgo

za splošne notranje bolezni in bolezni otrok

Ordinira od 2 do 4 popoldne

Trst ulica Boschetto št. 2

vogal ulice Tintore

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio 5

(Lastno poslopje)

Kapital in rezerva K 13,200.000.—

FILIJALKE: Dunaj Tegethofstrasse 7—9, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija Spilt, Šibenik, Zadar.

VLOGE NA KNJIŽICE

3½%

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiroračunu po dogovoru - Akreditivi, čeki in nakaznice na vsa tu-in inozemska tržišča.

KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prijoritete, delnice, srečke, valute devize, promese itd. Daje PREDUJME na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. SAFE DEPOSITS PROMESE. — — Prodaja srečk razredne lote rije Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija žrebanja srečk i. t. d. brezplačno. Stavbni krediti, rembours krediti. Borzna naročila. — Inkaso.

MENJALNICA. — — — ESKOMT MENIC.

Telefoni: 1468, 1793 in 2676.

Uradne ure od 9 do 1 popoldne.

Brzojavi: JADRANSKA.

Pozor!

V ulici Carlo Ghega št. 11

KAPENEK

kupuje žaklje, male po 2 K, velike po 5 in 6 K, vrv od 3—8 K preproge, pohištvo po najvišjih cen h.

GAMBRINUS

Varieté — Kabaret

vsaki večer

ob 9½

velika varietetna predstava.

Vstopnina K 1·—

Perfektno, samostojno slovensko korespondentinjo proti dobri plači išče **zavod v ul. Lazzaretto vecchio 3, I. n.** Prednost imajo one, ki dopisujejo tudi hrvatsko.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. J. Čermák

v Trstu, ulica Poste vecchie 12 vogal ulice delle Poste.

Izdiranje zobov brez bolečine. — Plombiranje.

— UMETNI ZOBJE —

Kabaret-Varietè MAXIM

Trst - Via Stadion 10 - Trst

Odprt od 8½ zvečer naprej

Vstopnina K 2

Zlatarnica G. Pino

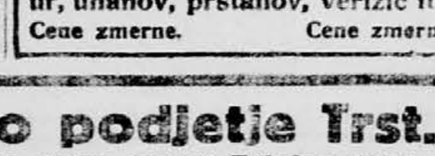

v Trstu se je preselila na Corso št. 15 v bivšo zlatarnico G. Zercowitz & Figlio.

Velika izbera srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd.

Cene zmerne. Cene zmerne.

Novo pogrebno podjetje Trst.

Corso št. 47. (pri Trgu Piazza della legna) Telefon 1402.

Vrši vsakorazredne pogrebe, prevoz mrličev na vse kraje države, zaloga in razprodaja mrtvaških predmetov, krste iz kovine in vsako vrstnega lesa v raznih oblikah, vence, sveče i. t. d. po primerni ceni. — Skladišča v lastnih prostorih via della Tesa št. 31.

Brzojavi: NOVO POGREBNO PODJETJE — TRST.

„Tržaška posojilnica in hranilnica" registrovana zadruga z omejenim poroštvom TRST - Piazza della Caserma št. 2, I. nad. - TRST (v lastni hiši) vhod po glavnih stopnjicah.

POSOJILA DAJE

za vknjižbo 5½%

na menice po 6%

na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru

ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

HRANILNE VLOGE

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jim obrestuje po

4%

Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru.

Rentni davek plačuje zavod sam. — Vzame se lahko po eno krono. — ODDAJA DOMAČE NABIRALNIKE) HRANILNE PUŠICE.)

Poštno hranilnični račun 46.004. TELEFON št. 952

ima varnostno celico (safe deposits) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, **popolnoma varno** proti ulomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter je oddaja strankam v najem **po najnižjih cenah.**

STANJE VLOG NAD 10 MILIJONOV KRON.

Uradne ure: od 9 do 12 dop. in od 3 do 5 pop. Izplačuje vsak delavnik od uradnih ur.